

Крупко А.О.,
Курсант факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Гаркуша В.В.,
доцент кафедри
адміністративного права, процесу
та адміністративної діяльності Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

РОЛЬ ГРОМАДЯН ТА ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ПОРЯДКУ

На даному етапі розвитку України як демократичної держави виникає нагальна необхідність в більш пильній увазі до процесів, які становлять її національну безпеку. Саме тому проводиться ряд реформ, робляться кроки до відбудови систем різних сфер діяльності держави, модернізується законодавство. Відомо, що демократична та правова держава формується із багатьох факторів, не останнім в ряді цих факторів є і ефективно діючий режим публічної безпеки та порядку. Публічна безпека та порядок є об'єктами різних видів охорони, ефективність здійснення яких забезпечує національну безпеку України загалом. Залежить це від багатьох факторів: чіткого та обумовленого встановлення цілей, формування меж такої охорони, які забезпечують необхідність встановлення змісту публічної безпеки та порядку. Сформована на даний час система публічної безпеки і порядку складає сукупність органів державної влади, органів та служб, а також державних та недержавних організацій, окремих громадян, що в межах своєї компетенції або особистої ініціативи виконують завдання щодо їх забезпечення.

Саме нестійкий стан різного роду сфер розвитку в державі спонукає розглядати питання, пов'язані із захистом суспільства. Наукові дослідження забезпечення публічної безпеки і порядку проводились такими науковцями як В. Б. Авер'янов, О. М. Бандурка, Ю. П. Битяк, І. П. Голосніченко, С.Т. Гончарук, В. Ф. Захаров, Д.П. Калаянов, Л.В. Коваль, В.К. Колпаков та іншими. Зважаючи на постійні зміни в законодавстві та деякі проблемні аспекти, з якими доводиться стикатися розглядаючи дане питання, вважаю, що дослідження даної теми є нагально необхідним.

Перше, на що небезпідставно звертають увагу науковці, це саме поняття «публічної безпеки та порядку», яке на даний час в законодавстві зустрічається лише в Законі України «Про Національну поліцію» в контексті самого поняття Національної поліції. У частині 1 статті 1 вказано «Національна поліція України - це центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини,

протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку» [1]. Оскільки інші законодавчі акти досі містять в собі поняття «громадської безпеки та порядку» виникають труднощі в застосуванні норм законодавства України на практиці. Щоб більш повно дослідити саме роль громадян та органів виконавчої влади в цьому питанні підтримаємо сторону тих наукових праць, які встановлюють, що все ж таки ці поняття є тотожними і їх можна застосовувати як синоніми.

Ознаками публічної безпеки та порядку об'єктів адміністративно-правової охорони науковці визначають те, що вони: 1) підлягають охороні за допомогою адміністративно-правових засобів та методів з використанням позасудових та судових адміністративно-юрисдикційних процедур (адміністративний примус, адміністративне судочинство тощо); 2) належать, передусім, до сфери відання правоохоронних органів та інших органів виконавчої влади; 3) їх досягнення є пріоритетним завданням діяльності кожного державного органу, органу місцевого самоврядування та їх посадових осіб. Тому за станом досягнення публічної безпеки та порядку слід оцінювати ефективність діяльності цих органів [2, с.86]. Тому не лише діяльність правоохоронних органів складає основу охорони публічної безпеки та порядку, а й всієї системи влади загалом, в тому числі не останнє місце займає діяльність громадських формувань.

У відповідності до Закону України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону» громадяни України відповідно до Конституції України мають право створювати в установленому порядку громадські об'єднання для участі в охороні громадського порядку і державного кордону, сприяння органам місцевого самоврядування, правоохоронним органам, Державній прикордонній службі України та органам виконавчої влади, а також посадовим особам у запобіганні та припиненні адміністративних правопорушень і злочинів, захисті життя та здоров'я громадян, інтересів суспільства і держави від протиправних посягань, а також у рятуванні людей і майна під час стихійного лиха та інших надзвичайних обставин [3].

Розглядаючи даний закон визначають основні завдання, права й обов'язки громадських формувань та їх членів, форми та методи їх роботи. Громадські формування проводять свою діяльність шляхом: 1) спільного з працівниками органів Національної поліції, прикордонниками патрулювання й виставлення постів на вулицях, майданах, залізничних вокзалах, в аеропортах, морських і річкових портах, у місцях компактного проживання громадян, розташування підприємств, установ, організацій, навчальних закладів, а також у місцях можливої появи порушників кордону в межах району, що контролюється Державною прикордонною службою України, прикордонної смуги; участі в забезпеченні охорони публічного порядку та під час проведення масових заходів, погоджених у випадках, передбачених законом, із виконавчими органами місцевого самоврядування; 2) проведення

разом із прикордонниками огляду на маршрутах можливого руху порушників державного кордону, місць їх укриття, транспортних засобів, суміжної з державним кордоном місцевості з метою встановлення причин і умов перебування там невідомих осіб; 3) участі в заходах правоохоронних органів, спрямованих на боротьбу з окремими видами правопорушень [4].

Дійсно громадські формування приймають безпосередню участь у забезпеченні публічної безпеки та порядку та все ж до основних суб'єктів їх забезпечення, особливо в умовах виникнення надзвичайних ситуацій відносять органи виконавчої влади та правоохоронні органи. Їх діяльність безпосередньо направлена на здійснення заходів щодо забезпечення захисту об'єктів публічної безпеки та порядку, тому вони і визначаються як головні. До них відносяться: Міністерство внутрішніх справ України, Міністерство Оборони України, Служба безпеки України, Міністерство з надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи та інші.

Саме ці суб'єкти вважаються головними, оскільки до їх функцій відноситься безпосередньо забезпечення охорони публічної безпеки та порядку. Підтверджується це тим, що одними із головним напрямків діяльності даної групи суб'єктів є:

по-перше, забезпечення виконання законів та інших нормативно-правових актів з питань захисту населення від надзвичайних ситуацій та забезпечення громадської безпеки за таких умов;

по-друге, здійснювати заходи щодо розробки та реалізації державних програм з питань захисту населення від надзвичайних ситуацій та забезпечення громадської безпеки у таких умовах;

по-третє, реалізовувати систему заходів щодо забезпечення громадської безпеки в межах своїх повноважень тощо [5].

Отже, забезпечення публічної безпеки та порядку є одним із головних завдань органів виконавчої влади, що прямо встановлено на законодавчому рівні. Громадяни відіграють ключову допоміжну роль у цьому питанні. І саме точність та правильність виконання норм встановлених законами забезпечує дійсно ефективний захист національної безпеки держави. Тому, вважаю за необхідне, провести зміни в законодавстві в аспекті забезпечення публічної безпеки та порядку. В тому числі звернути увагу на визначення понять «публічної безпеки та порядку», що є новим для законодавства України. Це дозволить правоохоронним органам реалізовувати свої функції із забезпечення публічної безпеки та порядку, сприятиме підвищенню рівня національної захищеності загалом.

1. Закон України «Про Національну поліцію» : від 02.07.2015 р., № 580–VIII // ВВР України. – 2015. – № 40–41.

2. О.В. Батраченко. Поняття та ознаки публічної безпеки та порядку як об'єктів адміністративно-правової охорони// Науковий вісник Ужгородського національного університету / Серія ПРАВО. В. 29. Ч. 2. Т. 3. – Ужгород, 2014 р.

3. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: Закон України від 22.06.2000 р.// ВВР України. 2000. - № 40

4. С.В. Лихачев. Роль громадян та органів виконавчої влади в системі забезпечення громадського порядку та громадської безпеки. Електронний ресурс. - [Режим доступу]: <http://radnuk.info/statti/226-admin-pravo/14522-2011-01-18-03-31-45.html>

5. А.В. Басов Забезпечення громадської безпеки: поняття та зміст. Електронний ресурс. - [Режим доступу]:<http://applaw.knu.ua/index.php/arkhiv-nomeriv/2-2-2012/item/52-zabezpechennya-hromadskoyi-bezpeky-ponyattya-ta-zmist-basov-a-v>

Михайло КУШПА,
кандидат філологічних наук,
завідувач Мар'ївської філії КЗ «Вакулівська опорна загально-
освітня школа I-III ступенів» Вакулівської сільської ради
Софіївського району Дніпропетровської області

АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ У РОБОТІ ФАХІВЦІВ ІНКЛЮЗИВНО- РЕСУРСНОГО ЦЕНТРУ, ДІЛЬНИЧНОГО ПОЛІЦІЇ ТА ВІДДІЛУ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ, В НАДАННІ ДОПОМОГИ ДІТЯМ ІЗ СІМЕЙ, ЩО ОПИНИЛИСЯ В СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ

В об'єднаних територіальних громадах України на правах юридичної особи створено службу у справах дітей, що підпорядковується у своїй діяльності голові сільської ради. Цей структурний підрозділ створено «для забезпечення якісного соціального захисту дітей». Саме таку мету задекларовано у листі Мінсоцполітики України від 15.06.2018 року. «Про деякі питання діяльності об'єднаної територіальної громади щодо соціальної підтримки населення та захисту прав дітей».

На виконання визначеної мети ,а саме за для надання якісної соціальної допомоги сім'ям та дітям, видано наказ Мінсоцполітики № 890 від 14.06.2018 року «Про деякі питання діяльності об'єднаної територіальної громади щодо соціальної підтримки населення та захисту прав дітей», яким затверджено Методичні рекомендації щодо організації та забезпечення діяльності об'єднаної територіальної громади у сфері соціального захисту населення та захисту прав дітей.

Згідно з пунктами 5.5. і 5.6. «Методичних рекомендацій» структурний підрозділ з питань надання соціальних послуг повинен вдатися до інтегрованого підходу у виявленні осіб та сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах сприяти отриманню ними соціальної підтримки різних видів, уживати профілактичні заходи для дітей із сімей, запобігання вилученню дітей із сім'ї, своєчасного виявлення загрози життю і здоров'ю